

Praktický projekt

Sbírka ukázek z díla
Ireny Douskové

Hrdý Budžes
Oněgin byl Rusák
Darda

OBSAH:

Úvod.....	4
Představení autorky a vybraných knih.....	5
Irena Dousková.....	5
Hrdý Budžes.....	6
Oněgin byl Rusák.....	8
Darda.....	10
Ukázky.....	12
Hrdý Budžes.....	12
Oněgin byl Rusák.....	19
Darda.....	20
Poezie.....	23

Úvod

Knížka, kterou držíte v ruce, je bakalářským projektem studentky oboru Jazyková a literární kultura Markéty Posltové. Projekt je součástí bakalářské práce s názvem Dramatizace románů Ireny Douskové, která se zabývá vztahem mezi literární předlohou děl Hrdý Budžes, Oněgin byl Rusák a Darda a jejich divadelní podobou. Cílem tohoto projektu, kterým je sbírka citátů a básní z těchto románů, je představit vybraná knižní díla formou ukázek, přiblížit jejich atmosféru a přilákat tak čtenáře ke knihám Ireny Douskové, potažmo i k jejich dramatizacím.

Představení autorky a vybraných knih

Irena Dousková

(*1964, Příbram)

Současná autorka poezie i prózy. Vydala několik básnických sbírek, povídkových souborů, novel i románů. Pro většinu jejích děl je východiskem osobní zkušenost – ať už v otázce mezilidských vztahů nebo reflexe života za socialismu. Její nejznámější a nejúspěšnější knihou je próza Hrdý Budžes (1998, Hynek), kterou proslavila především dramatinizace uvedená v příbramském Divadle Antonína Dvořáka. Kniha je součástí volné trilogie a navazují na ni romány Oněgin byl Rusák (2006, Druhé město) a Darda (2011, Druhé město). I tyto knihy se dočkaly divadelní podoby.

Bibliografie

Pražský zázrak (spoluautorka, 1992)

Goldstein píše dceři (1997, 2006)

Hrdý Budžes (1998, 2002)

Někdo s nožem (2000)

Doktor Kott přemítá (2002)

Čím se liší tato noc (2004)

Oněgin byl Rusák (2006)

O bílých slonech (2008)

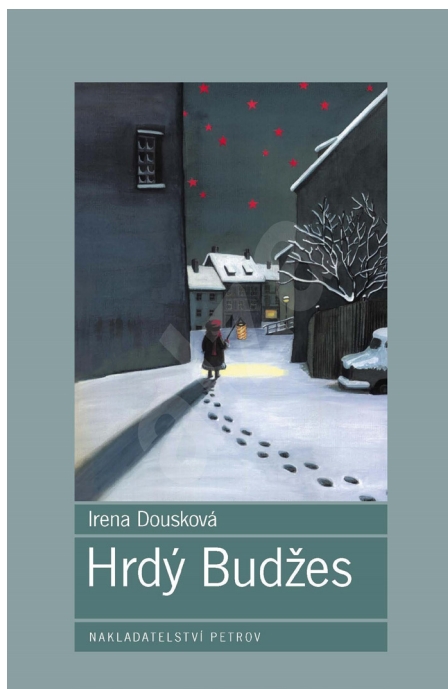
Bez Karkulky (2009)

Medvědí tanec (2014)

Napůl ve vzduchu (2016)

Hrdý Budžes

Hlavní hrdinkou a vypravěčkou románu, jehož děj je zasazen do prvních let normalizace, je žákyně druhé třídy Helenka Součková. Tlustá nemotorná dívenka, která je mezi vrstevníky terčem posměchu, všímavě komentuje dění kolem sebe a dělí se se čtenáři o své vzpomínky, zážitky, sny a přání. Právě perspektiva dětského vypravěče nabízí zajímavý úhel pohledu ať už na politické či jiné „dospělácké“ souvislosti, což je hlavním zdrojem humoru. Trefná stylizace do jazyka osmiletého dítěte napomáhá budovat i komiku jazykového charakteru. Autorka se v díle vyrovnává s dobou, ve které vyrůstala a kterou vnímá negativně. Zobrazení naivního chápání dítěte, které nerozumí politickým souvislostem ale pouze vnímá dění okolo sebe a otevřeně jej komentuje, má za cíl ukázat dobu takovou, jaká skutečně byla, ve své opravdovosti a absurditě, ale s určitým odstupem a hlavně s humorem.

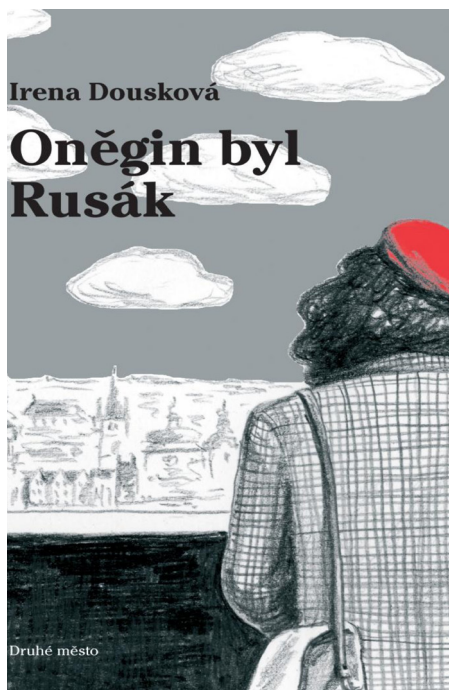
(Irena Dousková, Hrdý Budžes, 2002, zdroj: <http://www.ctenipomaha.cz/cs/Knihy/Knihy-pro-6-9-tridu/hrdy-budzes>)

„Jenže Kačenka, tak já říkám totiž mojí mámě, jenže Kačenka taky nevěděla, proč si to ta pani družinářka udělala. Tátovi potom v kuchyni říkala, že ji uštvaly ty svině. To asi myslela Rusové nebo možná komunisti, protože Rusové a komunisti jsou svině, ale nesmí se to říkat. Ale Kačenka s Andreou Kroupovou to stejně pořád říkají, zpívají protirusáckou písničku Už troubějí, už troubějí, na horách je Lenin a Kačenka mi nechce dovolit chodit do jiskřiček, protože jiskřičky a pionýři jsou prej malý komunisti.“

(Hrdý Budžes, str. 2)

Oněgin byl Rusák

70. léta střídají 80., z žákyně druhé třídy je studentka v posledním ročníku gymnázia a problémy s tloušťkou střídají problémy s láskou. Knihou Oněgin byl Rusák nás opět provází Helena Součková, která s notnou dávkou ironie líčí tragikomické události složitého dospívání v nelehké době socialismu. Nepřízeň režimu přetrvává, k tomu se přidávají problémy s rodiči a také vážné problémy ve škole, kde nerozhodují znalosti, ale politická angažovanost. V textu najdeme mnoho kulturních odkazů a narážek, a to především z oblasti hudby a literatury. Už jenom samotný název knihy (tak jako v případě Hrdého Budžese) odkazuje na literární dílo jiného autora.

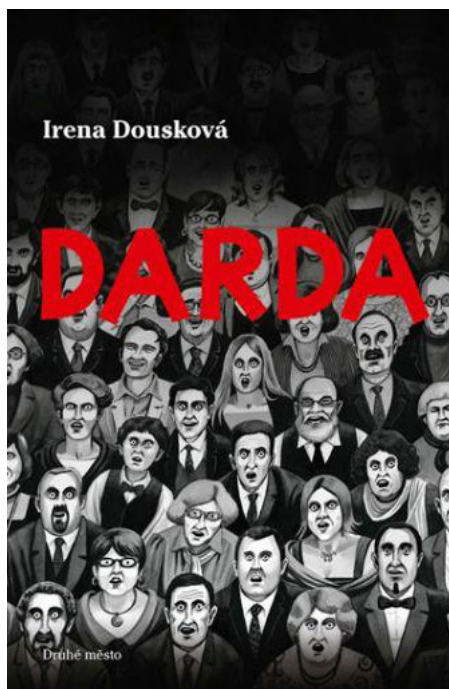
(Irena Dousková, Oněgin byl Rusák, 2006, zdroj: <http://knihy.abz.cz/prodej/onegin-byl-rusak>)

„Onehdy jsme spolu šli pěšky do školy, a když už jsme se blížili k té naší hnusný vokachlíkovaný škatuli, tak já povídám, že je stejně s podivem, že se to naše gymnázium jmenuje prostě a jednoduše Nad školou, a ne třeba Nad Vladimírem Iljičem Leninem. A Richard na to, že když už, tak by se rozhodně muselo jmenovat Pod Vladimírem Iljičem Leninem, protože nad Vladimírem Iljičem Leninem přece nemůže bejt vůbec nic.“

(Oněgin byl Rusák, str. 13)

Darda

Darda je závěrečnou částí trilogie, v níž hrdinku Helenu Součkovou potkáváme v porevoluční době jako matku dvou dětí, která se tentokrát místo s nevládným politickým režimem musí vypořádat s nevládností životního osudu - s rozpadem manželství a rakovinou. Titul knihy tak odkazuje nejen k příjmení cholerickeho manžela, ale vystihuje nepříznivé rány osudu, které zasáhly do života hlavní hrdinky. Kousavý a ironický humor příznačný pro oba předchozí romány však nechybí ani tady. Přes vážné téma se Darda vyhýbá plačtivým scénám, Helenu neuvidíme topit se v sebelítosti; naopak humor je tím správným přístupem k tomu, jak se z toho všeho nezbláznit.

(Irena Dousková, Darda, 2011, zdroj: <http://knihy.abz.cz/prodej/darda>)

*„Vo to teď nejde. Prostě celý to byl jeden velkej omyl.“
„Omyl? To snad ne... Když to trvalo dvacet let, s chozením
pětadvacet, tak to snad úplnej omyl bejt nemohl“
„Jak to, že ne? Socialismus byl taky úplnej omyl, a trval čty-
řicet.“*

(Darda str. 17)

Ukázky

Hrdý Budžes

Název prvního dílu trilogie se tváří tajemně a ti, kteří knihu neznají, mohou jen stěží hádat, ke komu nebo čemu titul odkazuje. S názvem díla se pojí úsměvná dedukce malé Helenky, která v rozhlasu slyší báseň A hrdý bud' od Stanislava Kostky Neumanna, a špatným spojením slov si vykonstruuje tajemného hrdinu, který je jí svou statečností vzorem v nejhorších chvílích. K prozření, jak to s tím Budžesem doopravdy je, dochází až ve finální kapitole, kdy Helenka narazí na básničku v učebnici.

Hrdý Budžes vytrval

„Včera byl důležitěj den. Včera jsem ve školním rozhlase slyšela krásnou básničku o jednom pánovi. Jmenoval se Hrdý Budžes, byl velice statečnej a vytrval, i když měl všelijaký potíže. Já mám taky potíže, hlavně proto, že jsem tlustá a všichni se mi smějou. Ale včera jsem si řekla, že se nedám. Budu jako ten Budžes a vytrvám.“

(Hrdý Budžes str. 7)

Budžes komunista?

„Často přemejšlím, jestli byl komunista i Budžes. Možná, že jo, když o něm pořád recitujou. To by byla škoda, jinak je mi hrozně sympatickej.“

(Hrdý Budžes, str. 128)

Budžes Indián?

„Já pořád nevím, kdo to ten Budžes vlastně byl, ve škole jsme se o něm nic neučili. Ale říkám si, že to třeba moh bejt nějaký statečnej indián jako Vinetú. „A Hrdý Budžes vytrval, že neposkvrnil ústa ani hrud' falešnou řečí!“ To je přece úplně indiánský. Von to asi spíš byl někdo takovej jako Julius Fučík nebo Maruška Kuderíková, ale to je jedno. Určitě to byl hrdina. Když mám nějaký potíže, vždycky si na něj vzpomenu a řeknu si, že musím vytrvat jako vytrval Hrdý Budžes.“

(Hrdý Budžes, str. 128-129)

Prozření

„A tam to bylo. Byla tam ta básnička o Hrdým Budžesovi a bylo to moc smutný. Hrdý Budžes nebyl ani indián, ani partyzán. Hrdý Budžes nebyl vůbec. Hrdý Budžes je jen – hrdý bud', žes. To je ještě horší, než kdyby to byl komunista. Napřed čert s Mikulášem, pak Ježíšek a teď Hrdý Budžes. Ještě že se už stěhuju.“

(Hrdý Budžes, str. 162)

Potíže s jídlem

„Včera jsme měli k obědu strašnou věc. Jmenuje se to plíčky na smetaně, je to něco jako maso, ale opravdový maso, co ho je placatej, rovnej kus – jako třeba řízek – to není. Jsou to takový malý, strašně měkký a klouzavý kousky, co vypadaj, jako kdyby je někdo do tý vomáčky vyplival. Řekla jsem, že nebudu obědvat, protože nemám hlad a protože mě už od rána hrozně bolí břicho. A to byla úplná pravda. Hned jak jsem se po snídani dozvěděla, co Kačenka vaří k obědu, rozbolelo mě břicho jak čert. Ale stejně mi to nevěřili a Pepa se tak výhrůžně mračil, že jsem hned viděla, že už mi nic nepomůže. Tak jsem napřed snědla všechny kolínka, co byly k tomu, a když už mi došly, zkusila jsem vzít do pusy to ostatní a rychle trochu spolknout. Radši jsem zavřela oči, ale stejně to nešlo. Pepa s Kačenkou a s Pepíčkem už měli dojezeno, Pepíček si šel hrát a oni seděli, mračili se na mě a čekali, až to taky sním. Nacpala jsem si do pusy plíček, co se tam vešlo, řekla jsem, že se musím jít vyčurat, a všechny jsem je vyplivala do záchodu. Ale pořád mi jich ještě strašně moc zbylo na talíři. Nakonec Pepa vstal, řek, že se na to nemůže dívat, bouchnul dveřma a odešel. Kačenka pak řekla: „Dej to sem, prosim tě,“ a vyhodila ten zbytek. To bylo veliký štěstí, protože jinak bych se poblíčkala jako ty ryby.“

(Hrdý Budžes, str. 69)

„V naší jídelně většinou vařej dost divný věci. Hlavně šunkofleky, rizoto a potom takový šlachy, nebo jak se tomu říká, takový ty bílý, průhledný, tvrdý kousky, co jsou mezi masem a masem, a k tomu kolínka, studený brambory, studený knedlíky a hnědou smradlavou omáčku. To jsou nejčastější jídla. Někdy ještě bejvá k tý šlaše dušená mrkev. To je taky moc smutnej oběd. Ale i když je někdy zrovna něco slavnostního, jako to kuře, nebo na osvobození naší vlasti sovětskou armádou byly buchtičky se šodó, tak to v tý jídelně stejně pořád hrozně smrdí. Vlastně to smrdí po celý škole a v létě až ven. Ne jako na záchodě nebo tak, ale všema těma jídlama, který nikdo nemá rád. Ani učitelky ne. Místo aby normálně jedly, tak pořád koukaj, jestli jíme my. Nejvíc ta jedna nebo dvě, co maj vždycky dozor, ale číhaj na nás všechny. Když je hašé, tak maj dozor tři. Proto je hrozně těžký dostat se se zbytkama k okýnku. Když se to povede, tak už je to dobrý. V okýnku je jenom břicho nebo prsa pani kuchařky, podle toho, která tam je, a ruce se špachdí. Ale když je těch zbytků hodně, objeví se někdy i hlava a křičí. To už ale nic není, hlavní je se tam dostat. Většinou ty zbytky sesypeme na jeden talíř, někdo se jde dozoru schválně na něco zeptat a ten nejrychlejší vezme talíř a běží. Jenže, když se se mnou holky nebavěj, a to je dost často, musím to udělat sama. Minulej tejden jsem utíkala se šlachou v koprový omáčce, už jsem byla skoro u okýnka, ale najednou na mě vybafla družinářka, co číhala za sloupem. Lekla jsem se, upadla jsem, rozbila talíř, vylila omáčku, polila družinářku a dostala jsem poznámku.“

(Hrdý Budžes, str. 126-127)

Potíže s tělocvikem

„Protože už je hezky teplo, začaly zase potíže s tělocvikem. S tím jsou potíže vždycky, ale na jaře, když se vyleze z tělocvičny na školní hřiště nebo na stadion, je to ještě o dost horší než jindy, poněvadž to znamená, že se zase bude běhat a navíc se na to bude spousta lidí koukat. Už jenom vysvlíknout se do trenýrek nestojí za nic. Hned je břicho vidět ze všech stran a nedá se s tím nic dělat. V plavkách je to zrovna tak, ale to mi nevadí, protože plavat umím dobře a rychle. Jenže mi to není nic platný, poněvadž plavat se školou nikdy nechodíme.“

(Hrdý Budžes, str. 51)

Potíže s termíny

„Kačenka se ho zeptala, jestli se taky nepůjde podívat na vrchnost, ale pan doktor Macháček řekl: „Kdepak, milostivá, já jsem patolog, já je uvidím později. Teď si tady radši s vámi dám kafíčko a cigárko.“ Kristýna chtěla vědět, co je to patolog (...). Já taky nevím, co je to patolog, zapomněla jsem se zeptat, ale myslím, že to znamená něco jako trpělivej.“

(Hrdý Budžes, str. 21)

„S kurvama já jsem taky měla potíže. To jsme si v Zákopech před bytovkama hráli v létě s dětma a kluci si pořád říkali – ty kurvo. Já jsem to slovo předtím ještě nikdy neslyšela, ale líbilo se mi, tak jsem, když mě babička zavolala z okna k večeři, odpověděla: „Až za chvíli, prosím tě, já ještě nemám hlad, ty kurvo.“ Babička strašně rychle zabouchla okno a všechny pani, co seděly venku na lavičkách, a taky ty, co koukaly z oken, se otáčely a smály se. Doma pak byla veliká nepříjemnost a řekli mi, že kurva je sprostý, ale strašně sprostý slovo. Mnohem víc než třeba vůl a blbec. Je to nějaká hrozně zlá pani, ale stejně je to divný, protože mi nechtěli vysvětlit, jak přesně je zlá.“

(Hrdý Budžes, str. 32-33)

Jiskřičky

„Pepa s Kačenkou mi dovolili chodit na jiskřičky! Napřed se zavřeli v kuchyni a křičeli tam na sebe něco o tom, co má a co nemá cenu, potom mě pustili dovnitř, šli pryč a bouchali po bytě dveřma. Nakonec se zase vrátili a řekli, že jestli chci, můžu tam chodit. Kačenka se mi zdála ubrečená a mluvila trochu dost sprostě. To ona poslední dobou dělá často, brečí a nadává. Já si ale myslím, že jiskřičky nejsou žádný zasraný a že to bude prima.“

(Hrdý Budžes, str. 60)

Oněgin byl Rusák

Název druhého dílu je pro čtenáře už o něco srozumitelnější. I zde však titul odkazuje na literární dílo jiného autora – konkrétně na román ve verších Evžen Oněgin od Alexandra Sergejeviče Puškina. Souvislost nacházíme hned v první kapitole románu, kde se matka s dcerou dohadují, s jakou básní by měla Helena recitovat na soutěži.

Dopis Tatány

„A začala mě nutit právě Oněgina, abych rozhodně říkala dopis Tatány, že prej se to ke mně báječně hodí a kdesi cosi. To jsem se teda vzbouřila, řekla jsem, že Oněgin byl Rusák, Tatána samozřejmě jakbysmet, a že nic takovýho v žádném případě říkat nebudu.“

(Oněgin byl Rusák, str. 18)

Darda

Název závěrečné části trilogie na rozdíl od předchozích románů neodkazuje k žádnému literárnímu dílu, ale k příjmení postavy manžela. Zároveň se dá vzhledem k tématu knihy označit i jako symbolický, jelikož trefně vystihuje charakter událostí v životě hlavní hrdinky.

(Dez)iluze

„Pro začátek jsem o tom řekla bráchovi a Jülii. A taky Jindřichovi. Zdálo se mi to přirozený v takový situaci. Když máme děti a člověk neví, co s ním bude... V tomhle případě jsem se iluzím neubránila. Bůhví, co jsem si vlastně představovala. Možná i že se vrátí. Určitě mě to aspoň napadlo. Krize, nekrize, ženská, neženská, jak by nás mohl nechat samotný v takovýmhle pekle? Mě s dětma a děti se mnou. To hlavně.“

(Darda, str. 67)

O jazyce českém

„Jak se daříte?“ Rozzářil se.

Řekla jsem, že dobře.

„Dlouho vás neviděl. Cigaretu?“

Tu jsem odmítla, ale chvílku jsme postáli. Bylo ráno, kolem se trousili školáci, pejskaři a sem tam nějaký kravaták s aktovkou.

„Moc psů, moc hoven,“ podotknul Zen, „všude tady psů jako...“

„Jako psů.“

Tázavě se na mě podíval.

„Fakt, to se tak říká, když je něčeho hodně. Bylo jich tam jako psů... třeba.“

„To teda pravda. To dobře se říká.“

Zen spokojeně pokuřoval a lehce podupával.

„Zima. Hrozná zima.“

„Psí,“ řekla jsem.

„Co?“

„Psí zima.“

„Legrace?“ usmál se.

„Žádná legrace. To se taky říká. Vážně. Velká zima je psí zima. Psa by nevyhnal.“

„Tak já blázen. Ne já, vy blázni. Všechno samý se psem,“ chechtal se. „Vy jako někdy eskymáci.“

„Já už jdu dovnitř. Musím nakoupit. A je mi zima.“

„Psí zima,“ řekl spokojeně a típnul cigáro. „Taky jdu dovnitř. Už.“

Pozdravila jsem jeho ženu.

„Vy dobře?“ zeptala se.

„Ujde to.“

„Co – ujde to? To dobře?“

Něco mu řekla. Spíš rozčileně. Vzala jsem pár rajčat, okurku a trochu pomerančů. Banány ležej u kasy.

„Už léto aby. Mně chybí, víte co? Co mně stejská... nejvíc?“ Zen mě doprovázel po krámě.

„Teplo?“

„Motýl. Motýli. Ty u nás hodně. Velký, krásný... Tam jezero Zelená oči. Žádněj Vietnamec nemá zelená oči, ale to jezero tak jmenuje se. A kolem motýli. Hodně motýlů...“

„Jako psů.“

Zaplatila jsem.

„Motýlů jako psů!“ smál se Zen.

Ona se nesmála.

„Mluvit blbost, to on dobře,“ řekla mi.

*„Moc blbost a moc kouřila. On. To ne dobře.“
Zen vyšel se mnou ven přerovnat bedýnky. Rozloučila jsem se.
Ale pak mi to ještě nedalo.
„O psech je taky spousta písniček. Znáte třeba tu: „Kočka leze
dírou, pes oknem, nebude-li pršet, nezmoknem?“
Zen se na chvílku zamyslel. Potom zavrtěl hlavou.
„Neznám. Jiná znám. Kluk ve škole zpívali. Pes nám spadla,
pes nám spadla, kdopak nám ji postaví...“*

(Darda, str. 73-75)

Poezie

I když jsou všechny tři knihy prozaické, často v nich narazíme i na kus poezie, a to především prostřednictvím tvorby knižních hrdinů. Helena i její přátelé rádi píšou básně i písně, na gymnáziu dokonce zakládají spolek Pomed a pořádají literární večer, na němž prezentují svou tvorbu. Ta se skládá z milostné poezie, ale i z básní zaměřených proti rodičům, společnosti a režimu.

*„Koupila mi matka novou košili
Myslela si že bych jí fakt nosil
Jak ji tohle mohlo vůbec napadnout
Kdopak se jí vo to vůbec prosil*

*Koupila mi matka nový kalhoty
Že prej mi ty starý málo sluší
Jak ji tohle mohlo vůbec napadnout
Kdopak rád svý starý zvyky ruší“*

(Oněgin byl Rusák, str. 94)

*„Přijed' za mnou na sídliště
je to světa kraj*

*Radši dneska nežli příště
uvařím ti čaj*

*Horký čaj a lžičku medu
líp už to říct nedovedu“*

(Oněgin byl Rusák, str. 65)

*„Já navštívil jsem Dejvice
a tam je dlouhá ulice
Na konci ní je náměstí
a na něm dům co nám přines neštěstí*

*Jak říkal už pan Horníček
je na něm plno věžiček
Je na něm věž a na ní zase věž
a je to vošklivý - no to se po...*

*Já navštívil jsem Boleslav
a málem z toho dostal bolehlav
Tam jeden voják nejspíš důstojník
zcela nedůstojně zvracel na chodník*

*Mě strach nahání
ty zelení páni
Jsou jich snad tisíce
jó zlatý Dejvice...“*

(Oněgin byl Rusák, str. 61-62)

*„Smetli trochu popele
Z jeho tlusté prdele
Z toho plyne poučení
Nehas po čem ti nic není
Nebo skončíš v plamenech
Jak ten trouba z Jižních Čech“*

(Oněgin byl Rusák, str. 116)

*„Pro pravdu si nechat pálit kosti?
Nebyl ten chlap jiný národnosti?“*

(Oněgin byl Rusák, str. 116)

*„Ptáš se mě taky jak se mám
Jak se má člověk když je sám?
Novýho nic – pes by tu zašel
Mám trochu rýmu trochu kašel
Taky mám milence Ne lásku
Chodíme občas na procházku
když nejsme zrovna v posteli
Co tomu říkáš, příteli?
Je to věc zvyku, lásky ne
ať mi to pánbůh promine
vždyť každej se rád povesejí
A to je všechno to je celý
Píšu to psaní potmě vstoje
Jen měsíc zírá do pokoje
jenom ta luna prokletá –
jak by řek nákej poeta.
Co vůbec mají básníci
na tomhle blbým měsíci?
Tak končím nevím už jak dál
Je moc příma žes mi psal
(rackové tady v noci křičí)
nechci psát tvoje ... nejsem ničí
Nezlob se píšu jako cvok
Tak šťastný vánoce A novej rok!“*

(Oněgin byl Rusák, str. 66-67)

*„V Národním zase prodali nevěstu
Na svůj věk vůbec nevypadá špatně
Poslední divák vyrazil na cestu
A zhaslo se už i v poslední šatně
Dojetím slzím ještě v taxíku
Ať žije umění ať žije osvěta
Kdyby tak každej Bedřich dělal muziku
A každej Karel psával libreta!“*

(Oněgin byl Rusák, str. 143)

Vrozený talent

V Hrdém Budžesovi dochází k prvním úsměvným literárním pokusům malé Helenky, která je nucena před třídou recitovat báseň, kterou jí vybrala Kačenka (tak říká své mamince) a která se jí vůbec nelíbí.

„Ale taky jsem měla strach, protože měla být ta recitační hodina a Kačenka na Dívčinu nezapomněla. Žádnou jinou básničku jsem se nenaučila, protože jsem Kačenku nechtěla podvádět, jenže když na mě přišla řada, Dívčinu jsem říct nemohla. Jen jsem tam tak stála před tabulí a koukala a všichni koukali na mě. Bylo ticho a když už to trvalo kdovíjak dlouho, řekla jsem:

*„Helena Součková - Prase
Za našimi, za vraty
vysedává prase.
Hele ho.
Už zase.“*

(Hrdý Budžes, str. 164)

Velbloudi a lamy

Ani v dospělosti se Helena nevzdává své lásce k psaní a spolu s kamarádkou Jülií si vyměňují různé básně, pohádky a říkanky. V knize Darda najdeme celou sérii krátkých básní a říkanek na téma velbloudi a lamy, kterými Helena s Jülií vyjadřují náladu nebo jen vtípně komentují dění okolo sebe.

*„Velbloudi a lamy,
Mají hebký tlamy
Jen žerou a kadí
Budou věčně mladí“*

(Darda, str. 56)

*„Když se večer zvolna stmívá
Tak se lama z okna dívá
Sleduje to s dojetím
Nemá rozum. To je tím“*

(Darda, str. 149)

*„Velbloud ten si klidně skočí
Nemá strach z úniku moči
Nosí vložky Tena
Je to totiž žena“*

(Darda, str. 70)

Autor: Markéta Posltová

Titul: Praktický projekt: Sbíрка ukázek z díla Ireny Douskové

Nakladatel: Markéta Posltová, Macharova 2093, Dvůr Králové n. L.

Tisk: Protisk, s.r.o., Wonkova 340, Hradec Králové

Rok prvního vydání: 2016

Počet stran: 31

Vydání: 1.

